

การพัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยสายสวนปัสสาวะ เพื่อป้องกันการติดเชื้อ ระบบทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสายสวนปัสสาวะ

หอผู้ป่วยโรคปอด งานการพยาบาลผู้ป่วยอายุรศาสตร์
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ความสำคัญ และความเป็นมา

หอผู้ป่วยโรคปอดให้บริการดูแลผู้ป่วยโรคปอด ผู้ป่วยมะเร็งต่อมไทรอยด์ที่กลืนแร่ ไอโอดีน 131 และผู้ป่วยอุบัติเหตุใหม่อุบัติเหตุซ้ำ โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วย COVID-19, FLU A, FLU B ผู้ป่วยโรคปอดที่มีภาวะวิกฤตจำเป็นต้องสายสวนปัสสาวะ และผู้ป่วยสูงอายุที่มีปัญหาในการควบคุมการขับถ่ายจากระบบประสาทบกพร่องทำให้ต้องสายสวนปัสสาวะ จากข้อมูลการติดเชื้อในปี 2566 ของหอผู้ป่วยพบว่ามีอัตราการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสายสวนปัสสาวะ (Catheter-associated Urinary Tract Infection: CAUTI) คิดเป็น 2.04 ต่อ 1000 วันสายสวนปัสสาวะ ต่อมาในปี 2567 พบอัตราการติดเชื้อ CAUTI ไตรมาส 1 และ 2 คิดเป็น 2.01 และ 6.75 ต่อ 1000 วันสายสวนปัสสาวะ ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้น ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะเพิ่ม ระยะเวลานอนโรงพยาบาลนานขึ้นและเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น มีโอกาสเกิดการติดเชื้อในกระแสเลือด และอาจเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยเสียชีวิต

หอผู้ป่วยโรคปอดตระหนักถึงปัญหา และมองเห็นโอกาสความท้าทายในการพัฒนากระบวนการดูแลผู้ป่วยสายสวนปัสสาวะ จึงได้จัดตั้งทีม CAUTI ของหอผู้ป่วยผ่านใช้กระบวนการหมุนเวียนของแผนกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยวิเคราะห์สถานการณ์ของปัญหา (situational analysis) ร่วมกับบุคลากรทุกคนในหอผู้ป่วย โดยมีคณะกรรมการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อหอผู้ป่วยโรคปอดเป็นแกนนำในการจัดทำแนวทางการดูแลและป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสายสวนปัสสาวะ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มคณะทำงาน ติดตาม และ นำผลลัพธ์ด้านกระบวนการผลลัพธ์ของการใช้แนวทางการดูแลผู้ป่วยสายสวนปัสสาวะ มาวิเคราะห์และปรับปรุง แก้ไข จนได้แนวทางการดูแลและป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสายสวนปัสสาวะที่เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน ควบคุมไปกับการปฏิบัติตาม CAUTI Bundle ของโรงพยาบาล ได้อย่างเหมาะสม บุคลากรปฏิบัติตามแนวทางได้ถูกต้อง ลดอัตราการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสายสวนปัสสาวะ

สรุปสาระสำคัญ

- จากการดำเนินกิจกรรม CAUTI Bundle Plus ของหอผู้ป่วยในเดือนเมษายน 2567 ถึง กันยายน 2567 จนเกิดผลลัพธ์ในการป้องกันการติดเชื้อ CAUTI พบว่า ลดจากเดิมมากกว่า 50% เป็นไปตามเป้าหมายของหน่วยงาน
- บุคลากรพยาบาลมีทักษะปฏิบัติในการใส่สายสวนปัสสาวะ และ ทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ 100%
- หน่วยงานมีแนวทางการดูแลและป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการใส่สายสวนปัสสาวะที่เหมาะสมกับหน่วยงานและบุคลากรในหอผู้ป่วยทุกคนสามารถปฏิบัติตามได้ครบถ้วนควบคุมไปกับการปฏิบัติตาม CAUTI Bundle ของโรงพยาบาลได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

- อัตราการติดเชื้อ CAUTI ลดจากเดิม ร้อยละ 50
- บุคลากรปฏิบัติตาม CAUTI Bundle Care ได้ถูกต้อง > 80 %

การดำเนินงานและการนำไปใช้

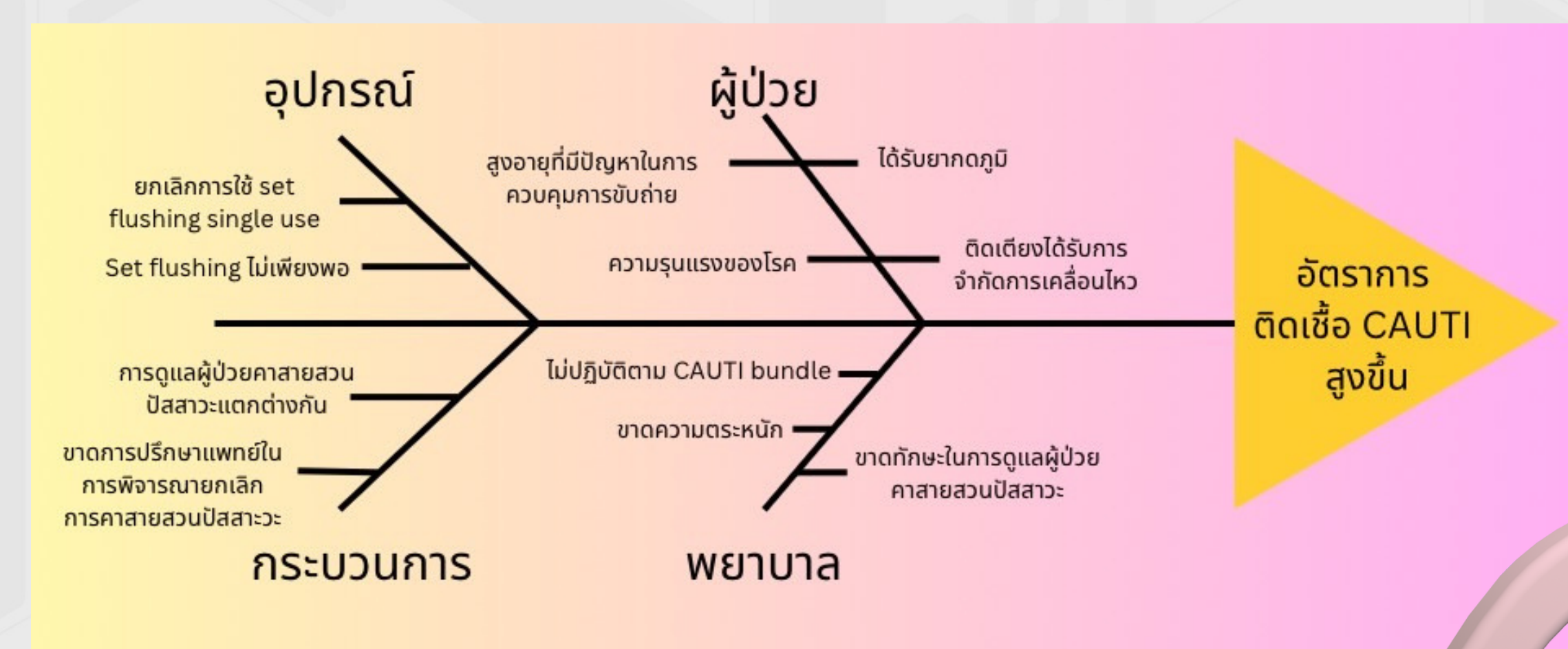
- ประเมินผลการปฏิบัติตาม CAUTI Bundle เมษายน - มิถุนายน 2567 = 75%
- ทบทวนอัตราการติดเชื้อ CAUTI เมษายน - มิถุนายน 2567 = 5.88

- ประเมินผลการปฏิบัติตาม CAUTI Bundle กรกฎาคม - กันยายน 2567 = 0
- ทบทวนอัตราการติดเชื้อ CAUTI กรกฎาคม - กันยายน 2567 = 0

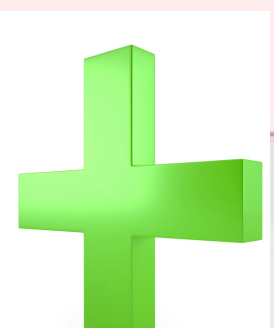
บุคลากรปฏิบัติตาม CAUTI Bundle Care ได้ถูกต้อง 75 %

- CAUTI Team Building
- วิเคราะห์สถานการณ์
- ทบทวน CAUTI bundle

CAUTI PLUS

CAUTI BUNDLE				
C	A	U	T	I
Close system จัดระบบสายปัสสาวะเป็นระบบปิดเสมอ, ไม่หักพับงอ, ยึดตรงสายสวนปัสสาวะตามหลักการ	Assessment ประเมินความจำเป็นของการใส่สายสวนปัสสาวะทุกวัน	Use sterile equipment ใส่สายสวนปัสสาวะด้วยหลัก Aseptic technique & อุปกรณ์ Sterile	Training HCWs appropriate ผู้ใส่สายสวนปัสสาวะเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกทักษะด้วยวิธีที่ถูกต้อง (MD, GN)	Infection & prevention control ทำความสะอาดมือตามหลัก 5 moments ก่อน-หลังใส่สายสวนปัสสาวะ เช็ดปลายท่อของสายปัสสาวะด้วย antiseptic ทุกครั้ง

ใช้ sterile flushing set

อยู่ระหว่างดำเนินการติดตามผลลัพธ์

- ประเมินทักษะปฏิบัติบุคลากรพยาบาลในการใส่สายสวนปัสสาวะ
- การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์

บุคลากรปฏิบัติตาม CAUTI Bundle Care ได้ถูกต้อง 77 %

วงจรรอบที่ 2

- วางแผน Re skill
- ส่งบุคลากรเข้าอบรม work shop
- Re skill CAUTI

